

Kursplan

Nämnden för utbildningsvetenskap
Institutionen för teknik

1YL005 Att bedöma och värdera yrkeskunskap, 15 högskolepoäng
Assessment and evaluation of professional skill, 15 credits

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

GIF

Fastställande

Fastställd av institutionsstyrelsen vid Institutionen för teknik 2012-11-28

Kursplanen gäller från och med vårterminen 2013

Förkunskaper

Den studerande ska ha tillgodogjort sig innehållet i tidigare kurser 1YL001 Skolans och yrkesutbildningens historia, 15 hp, Värdegrund och samhällseliga villkor, 1YL002 Yrkesläraaren och eleven, 15 hp, 1YL003 Yrkeslärande, kunskapsutveckling och specialpedagogik 15 hp samt 1YL004 Yrkeskunnande och yrkesdidaktik i arbetsliv och skola, 15 hp. Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i tidigare kurser 1YL002 Yrkesläraaren och eleven, 15 hp, 1YL003 Yrkeslärande, kunskapsutveckling och specialpedagogik, 15 hp samt 1YL004 Yrkeskunnande och yrkesdidaktik i arbetsliv och skola, 15 hp ska vara genomförd.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och utveckla undervisning och den pedagogiska verksamheten i syfte att på bästa sätt stimulera varje elevs lärande och utveckling
- observera, analysera, bedöma, betygsätta och dokumentera elevers lärande och utveckling i förhållande till verksamhetens mål och att informera och samarbeta med elever och deras vårdnadshavare
- ta till vara elevers kunskaper och erfarenheter för att stimulera varje elevs lärande och utveckling
- beskriva särdragen hos sin egen praktiska kunskap i analogi till exempel från andra yrken samt förankra detta i ett yrkesdidaktiskt sammanhang
- identifiera ytterligare behov av kunskap och att utveckla sin kompetens både i yrkesämnet och i det pedagogiska arbetet
- identifiera och utveckla kompetens kring ledarskapsfrågor som berör utveckling och implementering av undervisning

Innehåll

Professionsbas och professionell progression

I denna kurs vävs de studerandes kunskaper från tidigare kurser samman och fördjupas. I fokus är lärarens arbete i möte och samspel med elever och kollegor. Områden som bedömning och betygsättning vidareutvecklas och omsätts i planering och genomförande av undervisning. Integration mellan olika ämnen, så som yrkesämnen och gymnasiegemensamma ämnen är en av utgångspunkterna liksom vikten av en helhetssyn på eleven och dess utbildning. Som yrkeslärare är det av avgörande betydelse att i undervisningen hitta den enskilde eleven och utgå ifrån denne där han/hon befinner sig lik väl som det är av stor vikt att utveckla självkänedom och hitta sin egen roll som lärare.

Yrkeslärarens kunnande problematiseras genom att sättas i relation till andra yrkesgruppers praktiska yrkeskunnande och den studerande får reflektera kring sitt eget lärande till ett yrke. En relevant fråga är också hur studenten använder sitt eget yrkeskunnande i undervisningssituationen. Genom att se likheter och skillnader mellan olika verksamheter och yrkesroller utvecklas och fördjupas studenternas blick för det egna uppdraget, dess komplexitet, begränsningar och möjligheter. I kursen ges yrkesämnet en inplacering i ett vidare perspektiv t.ex. genom begrepp som lärare måste förhålla sig till i yrkesrollen så som teori/praktik, subjektivitet/objektivitet, individ/grupp, handledning/bedömning diskuteras och problematiseras.

Huvuddelen av innehållsområdet kring professionsbas och professionell progression behandlas under den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) vilken omfattar 9 hp (6 veckor på heltid). Den modell för planering, genomförande och utvärdering som används i samband med den verksamhetsförlagda utbildningen gör det möjligt för den studerande att utgå ifrån sina tidigare erfarenheter, både inom ursprungsycket och inom utbildningssektorn, samt från genomförande och utfall av tidigare VFU-perioder inom yrkeslärarprogrammet. Problemställningar av yrkesdidaktisk karaktär liksom frågor kring lärarens praktiska och tysta kunskap belyses och vävs in i de uppgifter och aktiviteter studenterna genomför i anslutning till VFU:n.

Vetenskapligt förhållningssätt och vetenskaplig progression

Kopplingen mellan lärarrollen/skolverksamheten och ett vetenskapligt arbetssätt är en viktig del av kursen. Beprövad erfarenhet och vetenskapligt förhållningssätt i samspel är utgångspunkten för utbildningen. Kursen bygger vidare på de studerandes tidigare kunskaper i vetenskapligt förhållningssätt och deras förmåga att tillämpa projektmetodik i lärandesituationer och skolutvecklingsarbete fördjupas. Former för utvärdering och uppföljning av undervisning och pedagogisk verksamhet i stort integreras i det projekt som genomförs under kursen.

Undervisningsformer

Undervisningen bedrivs i form av verksamhetsförlagd utbildning, föreläsningar, projektarbete, litteraturstudier och seminarier. Individuellt arbete och samarbete i form av ett projektorienterat arbetssätt utgör grunden för lärandet. Arbetssätten förutsätter att den studerande är aktivt deltagande både i individuellt arbete och i grupp. Kursen bedrivs som distansstudier med IT-stöd, samt med ett antal fysiska träffar. Obligatorisk närvaro förekommer under hela eller delar av kursen och detta framgår av schema eller studiehandledning. Undervisningen bedrivs på svenska.

Examinationsformer

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Examination sker genom aktivt deltagande på seminarier och i skriftliga och muntliga prov och redovisningar, enskilt och i grupp. Närmare specifikation av examinationsformerna sker i en studiehandledning. Oavsett examinationsform är det den enskilde studerandes prestationer som bedöms och betygsätts. För betyget Godkänd ska de förväntade studieresultaten vara uppnådda.

Den verksamhetsförlagda utbildningen examineras genom att förmågan att omsätta kunskaper i adekvat handling, i förhållande till elever och skolans uppdrag, prövas. VFU examineras i samråd med VFU-lärare i verksamheten. För betyget Godkänd krävs att förväntade studieresultat är uppfyllda. För moment som består av verksamhetsförlagd utbildning används betygen Godkänd eller Underkänd. Omtentamen erbjuds inom sex veckor efter ordinarie tentamenstillfälle (inom ramen för ordinarie terminstid). Den som har underkänts på VFU har rätt att genomföra den ytterligare en gång.

Kursvärdering

Efter avslutad kurs genomförs en kursutvärdering som sammanställs skriftligt och återkopplas till studenterna. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd, samt arkiveras av kursansvarig institution.

Övrigt

Eventuella merkostnader i samband med uppgifter och dylikt bekostas av den enskilde studerande.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Aas, G.H. & Fagerlund, P. (2007). *Sporre eller otyg om bedömning och betyg*. Lärarförbundets förlag. ISBN: 9197659827 (150 s).

Berg, Gunnar, Sundh, Frank & Wede, Christer (red.) (2012). *Lärare som ledare: I och utanför klassrummet*. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 978-91-44-07545-7 (Valda delar)

Carlström, Inge & Carlström Hagman, Lena-Pia (2007). *Metodik för utvecklingsarbete och utvärdering*. Lund: Studentlitteratur. (447 s.) ISBN: 9789144038247. (Valda delar)

Gustafsson, L. & Mouwitz, L. (2008). *Validering av vuxnas kunnande: med rättvisa i fokus*. Nationellt centrum för matematikutbildning (NCM). Göteborgs universitet (37 s).

Hansson, Thomas (red). (2009). *Didaktik för yrkeslärare*. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 9789144057712. (230 s.)

Henning Loeb, Ingrid & Korp, Helena (red). (2012). *Lärare och lärande i yrkesprogram och introduktionsprogram*. Lund: Studentlitteratur. ISBN: 9789144074412 (232 s.)

Korp, H. (2011). *Kunskapsbedömning: hur, vad och varför*. Myndigheten för skolutveckling. Forskning i fokus nr 13. <http://www.skolverket.se/publikationer?id=1823> (134 s).

Pettersson, A., Carlsson, C-G. & Gerrevall, P. (2007). *Bedömning av yrkesrelaterat kunnande*. Stockholm: HLS förlag. ISBN: 9789176566442. (140 s).

Skolverket (2011). *Bedömning i yrkesämnen: dilemman och möjligheter*. Stockholm: Fritzes. (35 s.)

Skolverket. Läroplaner, kursplaner och ämnesplaner. www.skolverket.se

Tillberg, Peter (red). (2002). *Dialoger: om yrkeskunnande och teknologi*. Stockholm: Dialoger. ISBN: 9197316954. (Valda delar) 9789144071039 (112 s.)

Åberg, Sven (2008). *Spelrum: om paradoxer och överenskommelser i musikhögskollärares praktik*. Stockholm: Dialoger. ISBN: 978-91-7178-913-6.

Vetenskapliga artiklar och kompendier tillkommer.

Referenslitteratur

Skolverket (2011). *Skolverkets allmänna råd om planering och genomförande av undervisning* (SKOLFS 2011:149).

Tsagalidis, H. (2008). *Därför fick jag bara godkänt: bedömning i karaktärsämnen på HR-programmet*. Stockholm: Pedagogiska institutionen, Stockholms universitet (222 s).